

Ennusteet ja ennakoivat indikaattorit liian toiveikkaita?

Alltför optimistiska prognoser och indikatorer?

Tuoreimmissa suhdanne-ennusteissa uskotaan talouden kasvun nopeutumiseen. Kotimaiset tutkimuslaitokset ennustavat kuluvalle vuodelle 2,5 – 3,0 prosentin kokonaistuotannon kasvua. ETLA ennustaa Euroalueen kasvuksi 2,0 prosenttia tänä ja ensi vuonna. Suomen kokonaistuotannon arvioidaan kasvavan tätä nopeammin eli 2,9 prosenttia kuluvana vuonna ja 3,1 prosenttia ensi vuonna. Taustaoletuksena on että taloudellinen toimeliaisuus vilkastuisi selvästi jo kuluvan vuoden jälkipuoliskolla. Suomen odotettavissa olevaksi pidemmän aikavälin kasvuvauhdiksi ETLA arvioi 2,9 prosenttia (Suhdanne 2004/2).

Toiveikkuutta paremmasta tukevat niin teollisuuden kuin kuluttajien luottamusindikaattorit. Taustalla vaikuttavat myös merkit maailmantalouden kasvun vahvistumisesta, erityisesti Yhdysvaltojen ja Aasian nopea kasvu (Suhdanne 2004/2, ETLA ja Tietoaika 2004/4 ja 5, Tilastokeskus). Teollisuuden kotimainen investointiaste näyttää kuitenkin jäävän mennyttä alemmaksi, koska suomalaiset yritykset laajentavat toimintaansa ulkomailla.

OECD:n tuore kevätkatsaus piirtää hieman varovaisempaa kuvaa Suomen tulevaisuudesta. OECD:n ennusteessa Suomi sijoittuu maihin, joiden kasvumahdollisuudet heikkenisivät lähivuosina ja työttömyysaste pysyttelisi edelleen korkeana eli noin 8 prosentin suuruisena. OECD:n näkemykset Suomen

De färskaste konjunkturprognoserna förutspår snabbare ekonomisk tillväxt. Prognosinstitutet i Finland räknar med en BNP-ökning på 2,5–3,0 procent för i år. ETLA:s tillväxtprognos för euroområdet är 2,0 procent både i år och nästa år. I Finland beräknas BNP öka snabbare, dvs med 2,9 procent i år och 3,1 procent nästa år. Prognosen utgår från ett antagande om en påtagligt ökad ekonomisk aktivitet redan under andra halvåret i år. På längre sikt räknar ETLA med en tillväxttakt på 2,9 procent (konjunkturbarometern Suhdanne 2004/2).

Såväl industriella som konsumentrelaterade förtroendeindikatorer ger stöd för optimismen. Detta skall ses mot bakgrunden av signaler om snabbare tillväxt i världsekonomin, särskilt i USA och Asien (Suhdanne 2004/2, ETLA och Tietoaika 2004/4 och 5 Statistikcentralen). Industrins investeringar i Finland ser dock ut att bli mindre än tidigare, eftersom finska företag expanderar utomlands.

OECD:s senaste prognos från i våras drar upp en något försiktigare vision för Finland. I sin prognos har OECD placerat Finland i en kategori med försämrade tillväxtutsikter under de närmaste åren och en fortsatt hög arbetslöshetsgrad på ca 8 procent. OECD:s synpunkter om Finland är oroväckande, trots att de är förknippade med många osäkerhetsfaktorer (www.oecd.org).

osalta ovat huolestuttavia, vaikkakin niihin liittyy monia epävarmuustekijöitä (www.oecd.org).

Kehityskuvat aiheuttavat kilpailukykytekijöiden strategista pohdintaa ja kehittämistä. Painopistealueita ovat työvoiman hyvä koulutus ja talousalueen vahva osaaminen. Tähän kuuluu myös talousalueen innovaatiojärjestelmä, jonka vahvuudesta ja dynamiikasta on huolehdittava. Helsingin seudulla on viireillä laajat yhteistyö- ja kumppanuushankkeet seudun innovaatiojärjestelmän monipuolistamiseksi, syventämiseksi ja kansainvälistämiseksi.

Kilpailutilanne on ajanut kansainvälistymään. Menestyvät vientiyritykset ovat arvokkaita sijaintiseudulle ja koko Suomelle. Uusimpien tilastojen mukaan valtaosa vientiyrityksistä ja niiden alihankkijoista on asettunut Etelä- ja Länsi-Suomen rannikoseuduille (Tilastokeskus). ETLA ja Tilastokeskus ovat tutkineet teollisuustoimialojen työn tuottavuuden alueellisia eroja (Tietoaika 2004/3). Suomen alueiden väliset erot tuottavuudessa kärjistyivät 1980-luvun jälkipuoliskolla, jolloin ns. luova tuho eli tuotantorakenteiden muutos käynnistyi voimakkaana Uudellamaalla ja myöhemmin lievempänä Länsi-Suomessa, mutta tuskin ollenkaan Itä- tai Pohjois-Suomessa.

Tällä hetkellä Helsingin ja koko pääkaupunkiseudun suhdannekuva synkistävät muuttotappio kotimaisessa muuttoliikkeessä, hiljaiset työmarkkinat, korkea työttömyys ja koulutettujen työttömyyden kasvu. Huolestuttavaa on alhainen kotimainen ja ulkomainen investointiaste (Helsingin seudun suunnat 2/2004).

*Asta Manninen
vs. johtaja*

Scenarierna ger anledning att strategiskt analysera och utveckla konkurrensfaktorerna. Prioriterade sektorer är högklassig utbildning och hög kompetens i den ekonomiska regionen, inklusive regionens innovationssystem som behöver resurser för styrka och dynamik. I Helsingforsområdet pågår omfattande samarbets- och partnerskapsprojekt i syfte att diversifiera, fördjupa och internationalisera innovationssystemet.

Konkurrensen har drivit på internationaliseringen. Framgångsrika exportföretag är värdefulla för sin hemort och hela Finland. Enligt aktuell statistik är de flesta exportföretag och deras underleverantörer baserade i södra och västra Finland (Statistikcentralen). ETLA och Statistikcentralen har analyserat olika industrigrenars regionala produktivitetsskillnader (Tietoaika 2004/3). De regionala produktivitetsskillnaderna tillspetsades under senare hälften av 1980-talet, då den s.k. kreativa förstörelsen eller radikala omstruktureringen av produktionen startade i Nyland och senare något mildare i västra Finland, medan den var knappt märkbar i östra och norra Finland.

För närvarande fördystras konjunkturbilden för Helsingfors och hela huvudstadsregionen av ett allt större utflyttningsöverskott, en stagnerad arbetsmarknad, hög arbetslöshet och stigande arbetslöshet bland välutbildade. Den låga investeringsnivån i Finland och andra länder är oroväckande (Helsingin seudun suunnat 2/2004).

*Asta Manninen
stf. direktör*